

Obložnost lůžek v rámci veřejného zdravotního pojištění v ČR

VERZE 2025-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Ondřej Šanca ¹ , Markéta Bartůňková ¹ , Vladimír Bartůněk ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Hana Davidová ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	17.08.2024
Datum poslední aktualizace:	18.11.2025
Datum a vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů UZIS:	17.08.2024
Datum schválení poradou vedení UZIS:	17.08.2024
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	SSS-05-03
Klíčová slova:	NRHZZ, Národní registr hrazených zdravotních služeb, veřejné zdravotní pojištění, nasmlouvaná lůžka, lůžka
EuroVoc:	NT2 zdravotní péče
Citace:	Šanca O., Bartůňková M., Bartůněk V., Jarkovský J., Klika P., Davidová H., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Obložnost lůžek v rámci veřejného zdravotního pojištění v ČR. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/1780-luzkovy-fond-obloznost-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/1780-luzkovy-fond-obloznost-datovy-souhrn
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datového souhrnu

1.1 Primární cíl

Report přináší základní údaje o obloženosti lůžek nasmlouvaných zdravotními pojišťovnami s poskytovateli lůžkové péče. Data vychází z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHVS). Data jsou stratifikována dle kategorie lůžek, kraje a typu zařízení. Výsledky jsou vyjádřeny v procentuální využití lůžek.

1.2 Základní informace

Cílem reportu je přinést základní přehled vývoje obloženosti lůžek v ČR v letech od roku 2010 do posledního uzavřeného roku, v členění na jednotlivé kategorie lůžek, kraje a typy zařízení. Výpočet obloženosti se řídí vzorcem:

$$\frac{\text{počet ošetřovacích dnů}}{\text{počet nasmlouvaných lůžek} \cdot 365}$$

Nasmlouvaná lůžka jsou brána k 31. prosince daného roku.

Kategorie lůžek

- Standardní akutní lůžka
 - STAN – Počet lůžek standardní péče
- Standardní intenzivní lůžka
 - JIP – Počet lůžek intenzivní péče
- Následná lůžka
 - LDN – Počet lůžek LDN
 - OSET – Počet lůžek ošetřovatelské
 - OLU – Počet lůžek OLU (odborný léčebný ústav)
 - HOSP – Počet lůžek hospicová péče
 - NIP – Počet lůžek následná intenzivní péče
 - DIOP – Počet lůžek dlouhodobá intenzivní ošetřovatelská péče

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Obloženost lůžek poskytuje základní přehled o tom, jak jsou jednotlivé kategorie lůžek využívány. Počet lůžek, které jsou k dispozici pro výpočet obloženosti, se může během roku měnit. To může vést k výrazným změnám v obloženosti, zejména pokud je k 31. prosinci daného roku počet nasmlouvaných lůžek odlišný od počtu, který byl nasmlouván většinu roku.

Důvody pro obloženost vyšší než 100 %, případně pro výkyvy v obloženosti:

- Počet lůžek v daném zdravotnickém zařízení se hodnotí podle stavu počtu lůžek ke konci roku. Pokud zařízení sníží počet lůžek v průběhu roku, k výpočtu obloženosti se použije tento nižší počet lůžek. Proto může být celková obloženost za daný rok vyšší než 100 %. Výkyvy v obloženosti také souvisí se změnou počtu lůžek v průběhu roku.
- Pro některé typy lůžek (např. JIP) platí, že zdravotnické zařízení může během jednoho dne na jednom lůžku vystřídat více pacientů, proto může obloženost odpovídat více než 100 %.

- Zdravotnická zařízení mohou mít nasmlouvaná lůžka s více pojišťovnami. V takovém případě nelze zjistit překryv lůžek mezi jednotlivými pojišťovnami. Proto analýza vychází z počtu lůžek, které mají zařízení prioritně nasmlouvané s VZP. Pokud má zařízení nasmlouvaná lůžka s jinými pojišťovnami, nikoliv s VZP, odpovídá počet nasmlouvaných lůžek té pojišťovně, která je na prioritním seznamu pojišťoven postavena výše.
- Obložnost 0 % může znamenat, že zdravotnické zařízení nemá nasmlouvaný tento typ lůžek.

1.4 Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.5 Klíčová slova

NRHVS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, veřejné zdravotní pojištění, nasmlouvaná lůžka, lůžka

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

NT2 zdravotní péče

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: xlsx
- Velikost: 38 kB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHVS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Obsah datového souhrnu

1. **Stratifikace výstupu – řádky**
 - Stratifikace 1: typ lůžek
 - Stratifikace 2: kraj zdravotnického zařízení
 - Stratifikace 1: typ zdravotnického zařízení
2. **Stratifikace výstupu – sloupce**
 - Stratifikace 1: roky
3. **Číselné vyjádření ve výstupu**
 - Výstup 1: obložnost lůžek